

Fabels over kernenergie...

Vooraf

Waarom moeten er twee kerncentrales in Borssele bij gebouwd worden? Daar horen we veel uitspraken over, die vaak geen hout snijden. Veel redenen om voor nieuwe kerncentrales te kiezen, kloppen niet. Hieronder beantwoorden we enkele van deze meest gehoorde fabeltjes met de feiten.

Fabel 1: “Er is draagvlak in Zeeland”

Niemand weet of er draagvlak in Zeeland is: het is nooit goed onderzocht door Rijk, provincie of gemeente. Alleen onderzoeken in Zeeland door Omroep Zeeland en landelijk door IPSOS geven aan dat er ca 25% voor- en 25% tegenstanders zijn. Daarbij geeft dat 70% van alle ondervraagden aan eigenlijk te weinig van het onderwerp weet om een mening te hebben (IPSOS). Geen wonder dat 50% geen mening heeft. Bovendien hadden de ondervraagden in deze enquêtes vooraf geen informatie over de gevolgen op landschap, leefomgeving, veiligheid of zelfs economie van nieuwe kerncentrales.

Fabel 2: “Als de wind niet waait en de zon niet schijnt, hebben we kerncentrales nodig”

Ja, we moeten investeren in opslag en waterstofcentrales voor als zon en wind er niet zijn. Een betrouwbare en 100% duurzame energievoorziening in 2050 kan heel goed zonder kernenergie, volgens tal van studies van het Rijk – het is zelfs de goedkoopste oplossing. Dit is bevestigd door het ExpertTeam van minister Jetten. Als het verhaal waar zou zijn, dan zouden niet twee, maar 20 à 30 nieuwe centrales noodzakelijk zijn.

Fabel 3: “We halen anders de klimaatdoelen niet”

Klinkt mooi, maar het is een zwakgebod en onjuist, zie fabel 2. Energie besparen is structureel en zeer zinnig tegen energie-armoede. (Nederland heeft in 2022 25% energie bespaard). Maar daarin investeren is kennelijk te lastig. Ook wordt de industrie nog altijd met fluwelen handschoenen aangepakt als het gaat om de wettelijke besparingsplicht.

Fabel 4: “Kernenergie is goedkoper dan zon en wind”

Zon en wind worden snel goedkoper. Atoomstroom wordt op zijn best even duur als zon en wind, maar alleen als het Rijk (lees: de belastingbetaler) voor tientallen miljarden bijpast. Dat schrijven de adviseurs aan minister Jetten.

Fabel 5: “Kerncentrales gaan goed samen met zon of wind”

Om de gigantische bouwkosten af te betalen, draaien kerncentrales 24 uur per dag, 7 dagen in de week. Het internationaal atoomagentschap in Wenen (IEAE) is hier ook vòòr omdat het telkens op- en afregelen van een kerncentrale de veiligheid aantast. Kerncentrales zullen dus altijd draaien en zon en wind uit de markt dringen; zie ook rechtszaak van EPZ tegen de aanlanding van windstroom in Borssele omdat de kerncentrale dan niet voluit zou kunnen produceren.

Fabel 6: “De zware industrie heeft atoomstroom nodig”

De zware industrie gaat verduurzamen door grootschalig te elektrificeren: “van het gas af”, bijv. DOW en YARA. Natuurlijk gaat de industrie straks voor de goedkoopste stroom op de markt: die van zon en wind. De kerncentrales hebben dus constant belastinggeld nodig om in bedrijf te blijven.

Fabel 7: “Met kerncentrales zijn we niet meer afhankelijk van buitenland”

Voor uranium zijn we afhankelijk van landen als Gambia, Australië en vooral Kazachstan; daar koopt de kerncentrale in Borssele (EPZ) nu het uranium. Een Russisch bedrijf bewerkt het erts tot splijtstof voor de centrales.

Pas echt onafhankelijk zijn zon en wind en getijde. De nodige waterstofproductie en opslagtechnieken bouwen we lokaal (bv eigen autobatterij via slim laden) en lege gasvelden.

Fabel 8: "In plaats van koeltorens, leggen we een warmtenet aan"

Dit is echt onzin. De koeling moet altijd gegarandeerd zijn en een warmtenet is kwetsbaar voor storingen. Dan is 's zomers de afname in een warmtenet te klein. Bovendien staan in heel Zeeland veel te weinig huizen (170.000) om al die warmte kwijt te kunnen (daarvoor zijn er 1 à 2 miljoen nodig).

Fabel 9: "We gebruiken de stroom lokaal, dan hebben we geen nieuwe hoogspanningslijnen nodig"

Een kerncentrale heeft twee onafhankelijke hoogspanningslijnen nodig om altijd te kunnen koelen (een veiligheidsvereiste van het IAEA). Ook als de stroom lokaal verbruikt wordt, moeten deze lijnen er zijn. Het maakt dus niet uit waar de stroom daadwerkelijk heen vloeit: die twee lijnen zijn noodzaak.

Fabel 10: "Borssele is een goede plak omdat COVRA zo dichtbij zit"

De uitgewerkte splijtstof van de centrale in Borssele wordt in Frankrijk (La Hague) opgewerkt en daarna komt het afval terug om bij COVRA opgeslagen te worden. Dat is een transport van ca 1.500 kilometer in plaats van de 1.500 meter loopafstand tussen EPZ en COVRA.

Fabel 11: "De noodplannen van de overheid zijn op orde"

Ongevallen kennen meestal een onvoorspelbaar verloop; anders waren ze wel voorkomen. De noodplannen rekenen erop dat er genoeg tijd (dagen) is om maatregelen te treffen. Het is wensdenken dat een ongeval zich zal ontwikkelen als eerdere ongevallen.

Een snelle evacuatie van de eilanden Zuid-Beveland, Walcheren en Noord-Beveland is moeilijk. Zitten de Zeeuwen dan als ratten in de val? Niemand kent de noodplannen: je kunt ze vinden op een website, maar wie gaat er naar op zoek?

Fabel 12: "Kerncentrales leveren werkgelegenheid"

Correct, ongeveer 700 fte. Op de plaats van de kerncentrales kunnen we ook andere fabrieken bouwen, zoals waterstoffabrieken. Die zijn ook nodig en bieden óók werkgelegenheid.

Tijdens de bouw is er een grote piek aan werk: 10 à 15 jaar lang zullen 3 à 8.000 mensen aan de centrales werken. Dat zijn vooral buitenlanders; een klein aantal Zeeuwen zal daaraan meewerken. Waar komen deze mensen vandaan? Er is nu al een tekort aan technisch personeel!

Fabel 13: "Er komt een Nucleair Kennis Cluster naar Zeeland"

De huidige kennis op nucleair gebied is diepgeworteld in de universiteiten van o.a. Petten, Delft en Amsterdam. De afgelopen 50 jaar hebben de universiteiten geen enkele neiging gehad om naar Zeeland te verhuizen. Dat is ook logisch: een wetenschapper wil experimenteren en de grenzen van de kennis opzoeken. Op een kerncentrale mag je niet experimenteren!

Fabel 14: "Borssele is geen doelwit voor terrorisme of oorlog"

Een kernramp ontwricht de samenleving. Een concentratie van kerncentrales en radioactief afval is aantrekkelijk voor terroristen of de vijand in geval van een oorlog.

Fabel 15: "De overheid moet de besluitvorming versnellen"

Besluiten met een grote impact op de maatschappij, kunnen in een democratie niet genomen worden met een minimale meerderheid. Dit is één van de beginselen van de rechtsstaat (het is zelfs een liberaal principe...).

De plannen om de bouwtijd te verkorten door na de vergunningverlening geen extra (veiligheids-) eisen door te voeren, is in strijd met de in de wet verankerde democratische principes.

Verantwoording

Dit document is zorgvuldig geschreven met gebruik van betrouwbare, verifieerbare bronnen. Zie www.borseletotdekern.nl voor vragen of toelichtingen of neem contact op via info@borseletotdekern.nl.